

YAŞAR KEMAL'İN ÜNLÜ ROMAN KAHRAMANI İNCE MEMED'E EŞKIYALIĞIN İNCELİĞİNİ ÖĞRETEN GEBENLİ ÜNLÜ EŞKIYA KOCA AHMET AĞA – V. BÖLÜM

Yaşar Kemal'in kaleme aldığı İnce Memed isimli roman serisinin I. cildinde 74-78. Sayfalar arasında Gebenli ünlü eşkiya Koca Ahmet hakkında aşağıdaki satırlar yazılmıştır¹. Değerli TİRŞİK okurlarımız, Gebenli Ünlü Eşkiya Koca Ahmet ile ilgili paylaşımlar bu bölüm ile sona ermektedir.

Siz, dedi, Koca Ahmet adını duydunuz mu hiç?

Memed: Duyduk, dedi.

İhtiyar sertçe Mustafa'ya sordu: Sana diyorum, sen duydun mu?

Mustafa yılışarak: Tabii duyduk, dedi. Onun adını duymayan var mı?

Sıyrıncağ'tan giderken, iki eşkiya önüne çıkmışlar, soymuşlar Abdi'yi.

Karısını da elinden almışlar. Bunu bana haber verdiler. Abdi de geldi ayaklarıma kapandı: Gittim karısını aldım getirdim. Teslim ettim kendisine.

Böyle zulmedeceğini bilseydim fakir fıkara!...

Koca Ahmet bu dağlarda bir destandı. Analar, ağlayan çocuklarını, Koca

Ahmet geliyor diye avuturlardı. Koca Ahmet bir dehşet olduğu kadar bir sevgiydi de. Koca Ahmet bu iki duyguyu yıllar yılı bu dağlarda yan yana götürebilmişti. Bunun ikisini bir arada götüremezse bir eşkiya, dağlarda bir yıldan fazla yaşayamaz. Eşkiyayı korkuyla sevgi yaşatır. Yalnız sevgi tek başına zayıftır. Yalnız korkuysa kindir.

On altı koca yılda Koca Ahmet'in burnu kanamadı. Koca Ahmet, on altı yıl süren eşkiyalığında yalnız bir tek kişi öldürmüştü. O da kendisi askerde iken anasına işkence ederek ırzına geçen adamı...

Köye geldiğinde bunu duymuş, adamı vurup dağa çıkmıştı. Adam Hüseyin Ağa idi. Yol kesmezdi. Onun dolaştığı yerlerde başka hiçbir eşkiya da yol kesemezdi.

Çukurova'nın en zengin adamını seçer, bir çetesiyle ona bir mektup yollardı.

Şu kadar para isterim diye. Mektubu alan zengin adam; hemencecik istenilen parayı gönderirdi. Kimden ne kadar para istemişse eşkiyalığı süresince, santimi santimine almıştı. Öteki eşkiyalar giderler, zenginlere işkence ederler, öldürürler, çoğu gene beş para alamazdı. Elleri boş, Çukurova'dan, arkalarında bir bölük candarma geri dönerlerdi.

¹ Yaşar Kemal, İnce Memed I. Cilt. Toros Yayınları, 1992, s. 74 – 78 arası

Koca Ahmet aldığı parayı har vurup harman savurmazdı. Zaten nereye harcasın? Dağ başı... Gezdiği bölgenin hastalarına ilaç, öküzsüzüne öküz, fıkaraına unluk alırdı.

Affa uğrayıp da köyüne inince, yakın uzak köylerden onu görmek için köylüler, günlerce Koca Ahmedin köyüne taşındılar.

Koca Ahmet aftan sonra evine çekildi: Kendisini çiftine çubuğuna verdi. Karıncayı bile incitmedi. Yalnız, bir haksızlık görüp fazlaca kızdığında:

Aaah! eski günler, diyordu. Sonra da bundan utanmışcasına susuyordu.

Kızgınlığı geçince de gülüyordu böyle söylediğine...

Koca Ahmedin kendisi köyünde unutulmuş gitmişti. Böyle bir adam yaşıyor mu yaşamıyor mu kimse farkında bile değildi. Köylüleri ona alışmışlardı. Bu aksakallı ihtiyar, yıllar yılı Torosları tutmuş Koca Ahmet değildi. Koca Ahmet yaşıyor mu yaşamıyor mu kimsenin umurunda bile değildi.

Dağda bir eşkıya ünlendi miydi, Koca Ahmet gibi, diyorlardı.

Bir eşkıya kadına bakmadı, yol kesmedi miydi, Koca Ahmet gibi... diyorlardı. Adam öldürmüyor, halka zulmetmiyorsa; Koca Ahmet...

Cümle iyiliklerde, Koca Ahmet gibi... Mustafa'ya döndü sordu: Nasıl bir adammış Koca Ahmet? Duydun mu?

Mustafa: Babam der ki, Koca Ahmet gibi yiğit eşkıya, namuslu, fıkara babası eşkıya gelmedi bu memlekete.

İhtiyar: Boyu, bosu, yüzü nasılmış, hiç söylemediler mi?

Mustafa: Babam der ki, uzun boylu, karayağız, koca bıyıklı dağ gibi bir adammış Koca Ahmet. Babam konuşmuş onunla. Alnının ortasında büyük, kara bir beni varmış. Gözlerinden ışık saçarmış. Meteliği vururmuş.

Yaaaaa... meteliği vururmuş. Babam onunla konuşmuş bile.

İhtiyar alaylı bir sesle sordu: Gavur Abdinin avradını eşkıyalardan alıp da, ona geri veren kim?

Mustafa: Kim olacak, sensin. Ben aldım verdim demedin mi?

İhtiyar hayıflı hayıflı başını salladı. Ben değilim ben, dedi. Ben...

Memed, adamın yüzüne dikkatlice baktı. İki kaşın orta yerinde, k kılların arasında büyücek, yeşil bir ben gördü. Ben yeşil, kara değil... Bundan sonra da gözlerini adamın yüzünden ayıramadı.

Mustafa sırnaştı: Hani sen alıp verdiğdin?

Adam: Yok, yok, dedi, ben alıp vermedim. O öldü.

Bunu böyle söyledikten sonra da boylu boyunca arka üstü toprağa uzandı. Heybesini de başına yastık yaptı.

Mustafa Memedi dürttü. Yavaşça: Haydi kalk gidelim.

Memed, cevap vermeden kalktı. Gözleri hala ihtiyarın yüzündeydi. Onlar ayağa kalkınca ihtiyar da gözlerini açtı. Demek, gidiyorsunuz ha? diyerek sordu.

Memed, hayranlıkla: Sağlıcakla kal!

Mustafa: Sağlıcakla kal!

İhtiyar: Güle güle, dedi, başını heybesinden kaldırdı, onlara baktı.

Onlar yürüdükten sonra başını geri indirdi. Gözlerini kapadı. Su çağılıyordu.

Deveboynunun çamlığını gelinceye kadar konuşmadılar. Memedin yüzü zehir gibiydi. Acıydı. Bir zaman içinde bir sevinç çağılıyor, sonra kararveriyordu.

Kara yağmur bulutu çökmüş gibi.

Yan gözle birkaç kere Mustafa'ya baktı. Mustafa şaşkınlık içindeydi. Yokuşu çıkınca, Memed, yorgun yorgun bir taşın üstüne çöktü.

Birden gülümsedi.

Mustafa bunu fırsat bildi: Ne güldün desene?

Memed, boyuna gülümsüyordu.

Mustafa: Desene?

Memed ciddileşti:

Allah bilir ya bu adam Koca Ahmedin ta kendisiydi. Bana öyle geldi.

Mustafa:

Memed kızdı:

Ne lafı? Herif tamı tamına Koca Ahmet.

Mustafa: De git sen de, dedi. Bu adam hepimiz gibi adam. Dedem gibi üstelik de. Bunun Koca Ahmede benzer yeri var mı?

Memed: Alnındaki beni gördün mü? Tam orta yerinde alnının.

Mustafa: Görmedim.

Alnının orta yerinde yeşil büyük bir ben vardı.

Görmedim.

Gözleri çıra gibi yanıyordu.

Yok.

Gözleri sırça gibi yanıyordu.

Görmedim.

Bana öyle geliyor ki bu adamdan başkası Koca Ahmet olamaz.

Mustafa: Teh! dedi, böyle adamlar Koca Ahmet olacak olsaydı, dünya Koca Ahmetlerle dolardı. Bu adam aynen senin benim gibi...

Memed: Gözleri çıra gibi yanıyordu. Yüzünde bir hoşluk vardı. Bir cana yakınlık... Keşke baban görseydi bu adamı...